

SPRAWOZDANIE Z SESJI PLENARNEJ KONWENTU EUROPEJSKIEGO¹, BRUKSELA, 6 CZERWCA 2003 R.

Sekretariat Konwentu, Bruksela, 17 czerwca 2002 r.

I. Wstęp

Przewodniczący otworzył sesję, podczas której przeprowadzono debatę na temat części I projektu konstytucji (tytuły od I do III oraz od V do IX), protokołów w sprawie roli parlamentów narodowych oraz stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności, a także na temat części IV (postanowienia ogólne i końcowe)¹.

II. Debata

1. Część I

Komentarze na temat tytułu I – „Definicje i cele Unii” dotyczyły głównie art. I-2 oraz I-3.

Kilku dyskutantów nalegało, aby w pierwszym wierszu art. I-2 dotyczącym wartości, oprócz wolności przywołać też równość.

Zabierający głos koncentrowali się na trzecim ustępie art. I-3 dotyczącym celów. Niektórzy twierdzili, że w tym ustępie powinno się zachować koncepcję konkurencyjności. Wielu członków Konwentu życzyło sobie również, aby zapis dotyczący ochrony i poprawy stanu środowiska naturalnego włączyć do zdania mówiącego o trwałym rozwoju. Wielu ubolewało nad brakiem w tym artykule wzmianki o zwalczaniu dyskryminacji. Inne propozycje dotyczyły ochrony konsumentów oraz usług o charakterze powszechnym. Ponadto niektórzy członkowie mieli wątpliwości co do wprowadzenia koncepcji „spójności terytorialnej” oraz wiążącego się z tym rozszerzenia polityki strukturalnej.

Zdecydowana większość członków, którzy wyrazili opinię na temat tytułu III – „Kompetencje Unii” zgadzała się z wykazem i definicją zasad regulujących wytyczenie oraz realizację kompetencji określonych w art. I-9. Niektórzy domagali się ponownego wprowadzenia zapisu dotyczącego prymatu prawa unijnego.

W odniesieniu do kompetencji większość członków Konwentu przystała na wykaz obszarów w ramach każdego rodzaju kompetencji, zgodnie z propozycją Prezydium. Niektórzy domagali się usunięcia niektórych obszarów z różnych kategorii, jak na przykład energii z wykazu wspólnych kompetencji bądź konkurencji z wykazu wyłącznych kompetencji,

¹ Tekst niniejszego dokumentu w języku angielskim można znaleźć pod adresem internetowym:
<http://register.consilium.eu.int/pdf/en/03/cv00/cv00798en03.pdf>

lub też dodania pewnych obszarów, na przykład turystyki, do wykazu obszarów działań wspierających, koordynujących lub uzupełniających.

Niektórzy członkowie Konwentu chcieliby, aby sformułowania dotyczące koordynacji polityki gospodarczej i polityki zatrudnienia były takie, jak te zawarte w art. 99 obecnego TWE, a mianowicie że państwa członkowskie powinny koordynować swoją politykę gospodarczą i zatrudnienia w ramach Unii, która powinna przyjmować ogólne wytyczne dla tych polityk.

Jeden z członków był przeciwny opisaniu w konstytucji różnych rodzajów kompetencji unijnych.

Komentarze dotyczące tytułu V - „Wykonywanie kompetencji unijnych” odnosiły się głównie do Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (WPZB) oraz wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony. W odniesieniu do procedury podejmowania decyzji w ramach WPZB niektórzy członkowie powtórzyli swoją wolę, aby kwalifikowana większość była zasadą ogólną, natomiast inni sprzeciwiali się temu, uważając, że zmiany zaproponowane przez Prezydium przyczynią się do wzmocnienia działań Unii w sferze polityki zagranicznej.

Co zaś dotyczy w szczególności zagadnień obronności, niektórzy członkowie Konwentu powtórzyli, iż niechętnie widzieliby włączenie do konstytucji „ściślejszej współpracy”, a także „ustrukturalizowanej współpracy”, jeśli chodzi o wzajemną obronę. Niektórzy członkowie opowiadali się za możliwością istnienia współpracy ustrukturalizowanej, ale w ramach postanowień dotyczących wzmocnionej współpracy.

Tytuł VI - „Życie demokratyczne Unii” wywołał stosunkowo niewiele komentarzy. Niektórzy członkowie Konwentu zaproponowali, aby wzmocnić treść art. I-46 dotyczącego demokracji bezpośredniej, w odniesieniu do dialogu z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego lub poprzez umieszczenie w nim zapisu o inicjatywie obywatelskiej. Niektórzy członkowie zaproponowali również, aby treść art. I-49, dotyczącego przejrzystości postępowania instytucji Unii, została sprecyzowana w odniesieniu do warunków dostępu do dokumentów. Niektórzy opowiedzieli się za skreśleniem art. I-51 dotyczącego statusu kościołów i organizacji niewyznaniowych.

W odniesieniu do tytułu IX - „Członkostwo w Unii” jeden z członków Konwentu opowiedział się za ustanowieniem związku między prawem dobrowolnego wystąpienia z Unii a brakiem ratyfikacji zmian konstytucji przez [dane] państwo członkowskie. Inny zaś opowiedział się przeciw ustanowieniu takiego związku, twierdząc, iż byłoby to równoznaczne ze stworzeniem klauzuli wykluczenia.

2. Protokoły w sprawie roli parlamentów narodowych oraz stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności

Te dwa protokoły zostały dobrze przyjęte przez członków Konwentu. W odniesieniu do protokołu w sprawie roli parlamentów narodowych niektórzy członkowie zaproponowali, aby wprowadzić poprawkę do ustępu dotyczącego Konferencji Komisji ds. Wspólnotowych i Europejskich Parlamentów Unii Europejskiej, zmieniając nazwę tego organu na „Konferencję Międzyparlamentarną”, oraz przedstawić opis funkcji tego organu w sposób bardziej szczegółowy. Niektórzy członkowie z rezerwą przyjęli fakt, iż protokoły nie przewidują bezpośredniego zaangażowania parlamentów regionalnych mających kompetencje legislacyjne w mechanizmy i środki, które ustanawiają.

3. Część IV

Członkowie Konwentu opowiedzieli się za propozycją Prezydium, aby Konferencja Międzyrządowa zatwierdzająca wszelkie przyszłe zmiany konstytucji była z zasady przygotowywana przez Konwent.

Niektórzy członkowie sugerowali, aby w przyszłości zmiany traktatu konstytucyjnego mogły wchodzić w życie po ratyfikacji przez określoną liczbę państw członkowskich, a nie przez wszystkie państwa (np. przez cztery piąte państw członkowskich, reprezentujących cztery piąte ogółu ludności). Twierdzili bowiem, że konieczność ratyfikacji przez wszystkie państwa członkowskie może zablokować możliwości wprowadzenia jakichkolwiek zmian. Wielu członków Konwentu opowiedziało się za utrzymaniem obecnego systemu (ratyfikacja przez wszystkie państwa członkowskie), zgodnie z propozycją Prezydium.

Niektórzy członkowie Konwentu zaproponowali, aby niektóre części traktatu konstytucyjnego, a także jego techniczne dostosowania, mogły być zmieniane przez Radę podejmującą decyzję kwalifikowaną większością głosów o podwyższonym progu, bez zatwierdzania przez parlamenty narodowe. Jeden z członków zaproponował, aby ratyfikacja zmian konstytucji przez parlamenty narodowe odbywała się wspólnie.